EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

٤٨ سؤالًا في الصيام

Thamāniya wa-arbaʿūna suʾālan fī al-ṣiyām

48 de întrebări despre post

Muḥammad ibn Ṣāliḥ
al-ʿUthaymīn

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn

48 de întrebări despre post

٤٨ سؤالًا في الصيام

Thamāniya wa-arbaʿūna suʾālan fī al-ṣiyām

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: ثمانية وأربعون سؤالًا في الصيام
Ediția I
Originalul arab: Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn. Culegere și organizare: Sālim ibn Muḥammad al-Juhanī.
Originalul arab rezervă drepturile autorului, cu excepția tipăririi pentru distribuire gratuită după revizuirea Fundației Șeicului Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn. Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Quran Text, Uthmani v1.1, © 2007–2026 Tanzil Project, Creative Commons Attribution 3.0, https://tanzil.net. Sunt permise copierea și distribuirea textuală; modificarea textului nu este permisă. Actualizări: https://tanzil.net/updates/.
Ediția-sursă: مدار الوطن للنشر، 1432هـ/2011م؛ طبع بإشراف مؤسسة الشيخ محمد بن صالح العثيمين الخيرية
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Prefața culegătorului 1
1 Ce trebuie să facem în Ramadan? 3
2 48 de întrebări despre post 10
1. Lucrurile care anulează postul 10
2. Numărul unităților rugăciunii de noapte 13
3. Urmarea imamului după unsprezece unități 14
4. Mâncarea în timpul celei de-a doua chemări 15
5. Folosirea timpului în Ramadan 15
6. Prelungirea rugilor 16
7. Autenticitatea hadithului despre ventuze 16
8. Tarāwīḥ la Mecca pentru locuitorii din Jeddah 17
9. Alegerea unui imam cu glas frumos 17
10. Recoltarea unei cantități mari de sânge 18
11. Tarāwīḥ în noaptea sărbătorii 18
12. Ieșirea din iʿtikāf pentru nevoi 18
13. Masturbarea din necunoașterea hotărârii 18
14. Postul celui care nu se roagă 19
15. Vederea lunii noi și numărul zilelor 20
16. Observatoarele și instrumentele optice 21
17. Vederea lunii noi în țări diferite 22
18. Cel care vede singur luna nouă 25
19. Ruga la vederea lunii noi 26
20. Aflarea începutului Ramadanului în cursul zilei 26
21. Căutarea lunii noi 27
22. Intrarea în Islam în timpul Ramadanului 27
23. Postul copiilor 28
24. Vindecarea după hrănirea sărmanilor 29
25. Imitarea recitării altuia 30
26. Schimbarea tonului pentru înduioșare 30
27. Somnul de peste zi 31
28. Rugăciunea numai în Ramadan 32
29. Intenția postului pentru întreaga lună 32
30. Mâncarea la apariția zorilor 33

31. Postul în zilele foarte lungi 34
32. Angajații nemusulmani 35
33. Bârfa și învrăjbirea 36
34. Atenționarea celui care mănâncă din uitare 37
35. Citirea întregului Coran 39
36. Rânduiala rugăciunii tarāwīḥ 39
37. Unirea unităților printr-un singur salut 40
38. Ruga la încheierea Coranului 42
39. Stabilirea Nopții Destinului 43
40. Postul femeii care alăptează 44
41. Folosirea inhalatorului 44
42. Pasta de dinți 45
43. Clătirea gurii la abluțiune 45
44. Injecțiile 45
45. Analizele și donarea de sânge 46
46. Siwākul după amiază 46
47. Plecarea imamului la Mecca 47
48. ʿUmra în Ramadan 48

Prefața culegătorului

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător!

Toată lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor. Binecuvântările și pacea să fie asupra celei mai alese făpturi a Lui, Muḥammad ibn ʿAbdullāh, asupra familiei, a companionilor săi și a celor care îi urmează în bine până în Ziua Judecății. În cele ce urmează:

Frați și surori care postiți! În fiecare an vine o lună aleasă: luna Ramadan, luna iertării, luna îndurării. Ea vine să ne trezească din nepăsare și să-l facă pe fiecare dintre noi să-și cerceteze faptele anului care a trecut. Să le privească atent, cu dorința de a le îndrepta, să se corecteze și să-și pună sufletul și treburile în bună rânduială, pentru a se întoarce spre Allah Preaslăvitul și Preaînaltul. Să folosească acest prilej pentru căință și pentru înmulțirea faptelor bune. Astăzi sunt fapte fără socoteală, iar mâine va fi socoteală fără fapte.

Frații mei întru Allah! Cu acest prilej binecuvântat am dorit să alcătuiesc o lucrare despre post și am numit-o *„48 de întrebări despre post”*. La întrebări a răspuns venerabilul șeic Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn — Allah să aibă milă de el! Apoi i le-am prezentat, el le-a revizuit și mi-a îngăduit să le tipăresc. Allah să-l răsplătească cu bine și să le aducă musulmanilor folos prin cunoașterea lui! Nu am urmărit prin această lucrare decât folosul fraților mei musulmani, pentru ca musulmanul să cunoască prescripțiile religiei sale și să-L adore pe Allah potrivit celor legiuite de El. Allah Preaînaltul nu primește nicio faptă a omului decât dacă este făcută cu sinceritate pentru El și este corectă, potrivit celor legiuite de Trimis — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace!

Îl rog pe Allah Cel Măreț, Domnul Tronului slăvit, prin numele Sale cele mai frumoase și atributele Sale înalte, să facă această lucrare și celelalte sincere pentru Fața Sa cea generoasă și să-mi aducă folos prin ea în viață și după moarte. Îl rog și să-i dea

acestei străduințe primire bună printre robii Săi. El aude și răspunde. Ultima noastră rugă este: toată lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor.

Culegere și organizare:
Abū Muḥammad Sālim ibn Muḥammad al-Juhanī
Al-Qaṣīm — al-Rass — căsuța poștală 231

1 Ce trebuie să facem în Ramadan?

Ramadan este o lună măreață și binecuvântată. În ea Allah a coborât Coranul, călăuzire pentru oameni și dovezi limpezi ale călăuzirii și deosebirii adevărului de fals. El a făcut postul ei unul dintre stâlpii Islamului, iar rugăciunea ei de noapte o faptă voluntară prin care sporesc faptele bune și care este o pricină de scăpare din Foc. În cele două colecții Ṣaḥīḥ s-a transmis de la Trimisul lui Allah: *«Cel care postește Ramadanul cu credință și nădejde în răsplată va avea iertate păcatele de mai înainte, iar cel care stă în rugăciune în Noaptea Destinului cu credință și nădejde în răsplată va avea iertate păcatele de mai înainte.»*[1] A posti Ramadanul cu credință înseamnă a crede în Allah și în legea Lui, a o primi și a i te supune, nădăjduind în răsplata pe care Allah a rânduit-o pentru acest post. La fel este rugăciunea de noapte. Celui care se roagă noaptea în Ramadan ori în Noaptea Destinului având aceste două însușiri — credința și nădejdea în răsplată — Allah îi iartă păcatele de mai înainte. Dacă privim trecutul, vedem că în această lună binecuvântată s-au petrecut întâmplări mărețe, a căror amintire și ale căror urmări bune îl bucură pe credincios.

Prima întâmplare: Allah Preaînaltul a coborât Coranul în această lună, adică a început coborârea lui în ea și l-a făcut binecuvântat. Prin el, musulmanii au cucerit ținuturile pământului, spre răsărit și spre apus, au dobândit putere, iar stindardul Islamului s-a înălțat pretutindeni.

Știm cu toții că, după cum se menționează în istorie, coroana lui Kisrā a fost adusă califului bine călăuzit ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb — Allah să fie mulțumit de el! — de la al-Madāʾin la Medina, purtată pe două cămile. A fost pusă înaintea lui fără să-i lipsească măcar o mărgică. Toate acestea țineau de puterea musulmanilor și

1 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1901, și Muslim, nr. 1731.

de înjosirea politeiștilor, iar lauda I se cuvine lui Allah. Avem încredere că această comunitate musulmană se va întoarce la Coranul cel Nobil, va judeca după el și va dobândi apoi putere, dacă Allah voiește.
Dar cel care culege mierea trebuie să îndure înțepăturile albinelor, iar cel care culege trandafirii, spinii. Biruința trebuie să fie precedată de încercarea celor care susțin Islamul și cheamă la el. Allah Preaînaltul spune în Cartea Sa:

﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ ٱلْمُجَٰهِدِينَ مِنكُمْ وَٱلصَّٰبِرِينَ﴾

Vă vom încerca până când îi vom cunoaște pe cei dintre voi care se străduiesc și pe cei răbdători.
Coran, Muḥammad 47:31, fragment

Și spune:

﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُم مَّثَلُ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِكُم ۖ مَّسَّتْهُمُ ٱلْبَأْسَآءُ وَٱلضَّرَّآءُ وَزُلْزِلُوا۟ حَتَّىٰ يَقُولَ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ مَتَىٰ نَصْرُ ٱللَّهِ ۗ أَلَآ إِنَّ نَصْرَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ﴾

Sau credeți că veți intra în Paradis fără să vi se întâmple asemenea celor care au trecut înaintea voastră? I-au atins lipsurile și suferințele și au fost zguduiți până când Trimisul și cei care credeau împreună cu el au spus: Când va veni ajutorul lui Allah? Cu adevărat, ajutorul lui Allah este aproape!
Coran, al-Baqara 2:214

A doua întâmplare din această lună binecuvântată este bătălia de la Badr, care a avut loc în al doilea an după emigrare. Prilejul ei

a fost că Trimisul lui Allah a auzit despre o caravană a qurayshiților, condusă de Abū Sufyān, care venea din al-Shām spre Mecca. Când a aflat, i-a îndemnat pe companionii care se puteau pregăti repede să iasă împotriva caravanei și să o ia. Qurayshiții își îngăduiseră să-l alunge pe Profet și pe companionii lui din casele și de lângă averile lor, iar între ei și Profet nu exista niciun legământ și nicio înțelegere. El a ieșit deci spre caravană pentru a o lua, cu un număr mic de oameni: trei sute și încă vreo zece și ceva. Ei nu urmăreau războiul, ci numai luarea caravanei, de aceea au ieșit în acest număr mic, având șaptezeci de cămile pe care călăreau cu rândul și doar doi cai.
Abū Sufyān, care însoțea caravana, le-a trimis veste oamenilor din Mecca, îndemnându-i să iasă pentru a-și apăra caravana și a o feri de Trimisul lui Allah. Oamenii din Mecca au ieșit cu toată pregătirea și cu armele lor, cu trufia și îngâmfarea lor. Au ieșit așa cum i-a descris Allah:

﴿خَرَجُواْ مِن دِيَٰرِهِم بَطَرًا وَرِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ وَٱللَّهُ بِمَا يَعۡمَلُونَ مُحِيطٞ﴾

Au ieșit din casele lor cu îngâmfare, ca să se arate oamenilor și să împiedice de la calea lui Allah. Allah cuprinde tot ceea ce fac ei.
Coran, al-Anfāl 8:47, fragment

Pe drum le-a ajuns vestea că Abū Sufyān își scăpase caravana de Profet. S-au sfătuit dacă să se întoarcă sau nu. Abū Jahl, căpetenia lor, a spus: *«Pe Allah! Nu ne vom întoarce până nu ajungem la Badr, unde vom rămâne trei zile, vom înjunghia cămile, vom bea vin și cântărețele ne vor cânta. Arabii vor auzi despre noi și se vor teme de noi mereu.»*

Aceste cuvinte arată trufie, îngâmfare și încredere în fals pentru a înlătura adevărul. L-au întâlnit pe Profet cu pregătirea, armele, trufia, îngâmfarea și puterea lor. Erau între nouă sute și o mie de oameni, pe când Profetul și companionii săi erau trei sute

și încă vreo zece și ceva. Cele două grupuri s-au întâlnit: oștile lui Allah și oștile Satanei. Deznodământul a fost în favoarea oștilor lui Allah. Au fost uciși șaptezeci de oameni dintre fruntașii, nobilii și căpeteniile qurayshiților și au fost luați prizonieri șaptezeci. După biruință, Profetul a rămas trei zile pe câmpul luptei, după obiceiul său. A treia zi a încălecat și s-a oprit lângă puțul de la Badr în care fuseseră aruncați douăzeci și patru dintre mai-marii qurayshiților. I-a chemat pe numele lor și al taților lor, spunând: *«O, cutare, fiul lui cutare! Ați găsit adevărat ceea ce v-a făgăduit Domnul vostru? Eu am găsit adevărat ceea ce mi-a făgăduit Domnul meu.»* Ei au întrebat: *«O, Trimis al lui Allah! Cum vorbești cu oameni ale căror trupuri au putrezit?»* El a răspuns: *«Voi nu auziți ceea ce spun mai bine decât ei, dar ei nu pot răspunde»*, ori a spus: *«Nu pot întoarce o vorbă.»*[2]

Apoi Profetul s-a întors biruitor la Medina Profetului, iar lauda I se cuvine lui Allah.

A treia întâmplare: cucerirea Meccăi. Politeiștii stăpâneau Mecca și o pustiiseră prin necredință, politeism și nesupunere. Allah Preaslăvitul și Preaînaltul i-a îngăduit Profetului Său să lupte împotriva locuitorilor ei și i-a făcut-o îngăduită pentru o parte a unei zile. După cucerire, ea și-a redobândit sfințenia pe care o avusese înainte. Profetul a intrat în ea vineri, în a douăzecea zi a Ramadanului, în al optulea an după emigrare, victorios și sprijinit de Allah. S-a oprit la poarta Kaʿbei, iar qurayshiții stăteau înaintea lui, așteptând să vadă ce va face cu ei. El i-a întrebat: *«O, qurayshiți! Ce credeți că voi face cu voi?»* Ei au răspuns: *«Bine: ești un frate nobil, fiul unui frate nobil.»* Profetul a spus: *«Plecați, sunteți liberi!»*[3] Le-a arătat îndurare după ce îi avusese în puterea sa. Aceasta este culmea caracterului ales și a iertării.

După prezentarea întâmplărilor din această lună, putem întreba: ce se cuvine să facem în Ramadan? Ceea ce facem în această lună binecuvântată este fie obligatoriu, fie recomandat.

---

2 Muslim a relatat un text asemănător, nr. 2874, Cartea Paradisului.

3 Relatat de Ibn Isḥāq, după cum apare în al-Sīra al-nabawiyya a lui Ibn Hishām, 4/78; și de Ibn Saʿd în al-Ṭabaqāt, 2/141–142.

Obligatoriu este postul, iar recomandată este rugăciunea de noapte.
Postul, după cum știm cu toții, înseamnă abținerea de la cele care îl anulează, din zori până la apus, ca act de adorare a lui Allah. Dovada este cuvântul Său:

﴿فَٱلۡـَٰٔنَ بَٰشِرُوهُنَّ وَٱبۡتَغُواْ مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمۡۚ وَكُلُواْ
وَٱشۡرَبُواْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ ٱلۡخَيۡطُ ٱلۡأَبۡيَضُ مِنَ ٱلۡخَيۡطِ
ٱلۡأَسۡوَدِ مِنَ ٱلۡفَجۡرِۖ ثُمَّ أَتِمُّواْ ٱلصِّيَامَ إِلَى ٱلَّيۡلِ﴾

Acum aveți relații cu ele și căutați ceea ce Allah a scris pentru voi! Mâncați și beți până când vi se deosebește firul alb al zorilor de firul negru, apoi împliniți postul până la căderea nopții.

Coran, al-Baqara 2:187, fragment

Scopul postului nu este antrenarea trupului să îndure setea, foamea și greutatea, ci deprinderea sufletului să renunțe la ceea ce iubește pentru mulțumirea Celui iubit. Lucrurile iubite la care renunță sunt mâncarea, băutura și relațiile intime: acestea sunt poftele sufletului.

Cel iubit a Cărui mulțumire este căutată este Allah, Atotputernicul și Mărețul. Trebuie să avem prezentă această intenție: lăsăm cele care anulează postul căutând mulțumirea lui Allah.

Allah Preaslăvitul și Preaînaltul a arătat înțelepciunea poruncirii postului acestei comunități:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ عَلَيۡكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ﴾

O, voi cei care credeți! V-a fost poruncit postul, așa cum le-a fost poruncit celor de dinaintea voastră, ca să dobândiți evlavie.

Coran, al-Baqara 2:183

Aici cuvintele *„ca să"* arată scopul: să vă temeți de Allah, lăsând ceea ce El a oprit și împlinind ceea ce a poruncit. Într-un hadith autentic, Profetul a spus:

«Cel care nu lasă vorba mincinoasă, fapta potrivit ei și purtarea nesăbuită, Allah nu are nevoie ca el să-și lase mâncarea și băutura.»[4]

Adică Allah nu dorește numai să lăsăm mâncarea și băutura, ci dorește să lăsăm vorba mincinoasă, fapta potrivit ei și purtarea nesăbuită. De aceea, dacă cineva îl insultă ori se ceartă cu cel care postește, acestuia îi este recomandat să spună: *«Eu postesc»* și să nu-i răspundă. Dacă i-ar răspunde, celălalt i-ar răspunde la rândul lui, apoi el ar răspunde din nou și tot așa, până când întregul post ar deveni insultă și ceartă. Dar spunând *«Eu postesc»*, îl înștiințează pe cel care îl insultă ori se ceartă cu el că nu este neputincios să-i răspundă, ci postul îl oprește. Atunci cel dintâi se oprește și se rușinează, fără a stărui în insultă și ceartă.

Aceasta este înțelepciunea poruncirii postului. Astfel fiind, în timpul postului trebuie să ne străduim să împlinim fapte de ascultare: pomenirea lui Allah, citirea Coranului, rugăciunea, milostenia, binefacerea față de oameni, chipul senin, îngăduința și caracterul bun. Să facem tot ceea ce ne poate șlefui sufletele.

Dacă musulmanul rămâne astfel întreaga lună, aceasta trebuie să lase o urmă asupra lui și luna nu se va încheia fără ca starea lui să se fi schimbat. De aceea, la sfârșitul lunii i-a fost legiuit să dea

4 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1903 și 6057.

zakāt al-fiṭr, pentru a desăvârși curățirea sufletului. Sufletul se curăță prin împlinirea faptelor de ascultare și părăsirea celor oprite, dar și prin dăruirea averii. De aceea, această dăruire a fost numită zakāt.

2 48 de întrebări despre post

1. Lucrurile care anulează postul
Care sunt lucrurile ce anulează postul celui care postește?
Răspunsul 1: Cele care anulează postul și sunt pomenite în Coran sunt trei: mâncarea, băutura și relațiile sexuale. Dovada este cuvântul lui Allah Preaînaltul:

﴿فَٱلۡـَٰٔنَ بَٰشِرُوهُنَّ وَٱبۡتَغُواْ مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمۡۚ وَكُلُواْ
وَٱشۡرَبُواْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ ٱلۡخَيۡطُ ٱلۡأَبۡيَضُ مِنَ ٱلۡخَيۡطِ
ٱلۡأَسۡوَدِ مِنَ ٱلۡفَجۡرِۖ ثُمَّ أَتِمُّواْ ٱلصِّيَامَ إِلَى ٱلَّيۡلِ﴾

Acum aveți relații cu ele și căutați ceea ce Allah a scris pentru voi! Mâncați și beți până când vi se deosebește firul alb al zorilor de firul negru, apoi împliniți postul până la căderea nopții.
Coran, al-Baqara 2:187, fragment

În privința mâncării și băuturii, nu contează dacă ele sunt îngăduite sau oprite, folositoare, vătămătoare ori nici folositoare, nici vătămătoare, puține ori multe. Prin urmare, fumatul anulează postul, deși este vătămător și oprit.

Învățații au spus chiar că, dacă un om înghite o mărgică, postul său este anulat. Mărgica nu folosește trupului și totuși este socotită dintre cele care anulează postul. Dacă ar mânca aluat frământat cu ceva necurat, postul ar fi anulat, deși acel lucru este vătămător.

Al treilea: relațiile sexuale. Acestea sunt cea mai gravă formă de anulare a postului, deoarece pentru ele este obligatorie ispășirea: eliberarea unui rob; dacă nu găsește, postul a două luni consecutive; iar dacă nu poate, hrănirea a șaizeci de sărmani.

Al patrulea: eliminarea spermei cu plăcere. Dacă omul o elimină astfel, postul său este anulat, dar nu are de făcut ispășire, fiindcă ispășirea privește în mod specific relațiile sexuale.

Al cincilea: injecțiile care țin locul mâncării și băuturii, adică cele nutritive. Injecțiile nenutritive nu anulează postul, fie că sunt administrate în venă, fie în mușchi, căci nu sunt mâncare ori băutură și nici nu au înțelesul mâncării și băuturii.

Al șaselea: vărsătura provocată voit. Dacă omul își provoacă vărsături, postul său este anulat. Dacă vărsătura îl copleșește fără voia lui, nu i se aplică nimic.

Al șaptelea: apariția sângelui menstruației ori al lăuziei. Dacă sângele menstruației sau al lăuziei apare chiar și cu o clipă înainte de apus, postul femeii este anulat. Dacă apare la o singură clipă după apus, postul ei este valid.

Al optulea: scoaterea sângelui prin ventuze, ḥijāma. Trimisul lui Allah a spus: *«Și cel care aplică ventuzele, și cel căruia i se aplică au întrerupt postul.»*[5] Dacă unui bărbat i se aplică ventuze și iese sânge, postul lui este anulat. Este anulat și postul celui care i le aplică, dacă se folosește metoda cunoscută în vremea Profetului, în care cel care aplica ventuzele aspira vasul pentru sânge. Dacă se folosesc instrumente separate de cel care le aplică, postul celui tratat este anulat, dar al celui care aplică ventuzele nu este anulat. Dacă aceste lucruri care anulează postul sunt săvârșite în timpul unei zile de Ramadan de un om pentru care postul este obligatoriu, decurg patru lucruri:

1. Păcatul.
2. Anularea postului.
3. Obligația de a se abține în restul acelei zile.
4. Obligația de a recupera ziua.

5 Relatat de Abū Dāwūd, nr. 2367.

Dacă postul este întrerupt prin relații sexuale, se adaugă un al cincilea lucru: ispășirea.

Dar trebuie să știm că aceste lucruri nu anulează postul decât dacă sunt îndeplinite trei condiții:

1. Cunoașterea.

2. Aducerea-aminte.

3. Voința.

Dacă omul care postește săvârșește unul dintre lucrurile ce anulează postul din neștiință, postul său este valid, fie că nu cunoștea timpul, fie că nu cunoștea hotărârea religioasă. Un exemplu de necunoaștere a timpului este omul care se ridică la sfârșitul nopții, crede că zorile nu au apărut și mănâncă și bea, apoi află că zorile apăruseră. Postul lui este valid, fiindcă nu cunoștea timpul.

Un exemplu de necunoaștere a hotărârii este cel căruia i se aplică ventuze în timp ce postește, fără să știe că ventuzele anulează postul. Lui i se spune: *«Postul tău este valid.»* Dovada din Coran este cuvântul lui Allah:

﴿رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَآ إِن نَّسِينَآ أَوْ أَخْطَأْنَا﴾

Domnul nostru! Nu ne lua la socoteală dacă uităm sau greșim!

Coran, al-Baqara 2:286, fragment

Din Sunna avem hadithul lui Asmā' bint Abī Bakr — Allah să fie mulțumit de amândoi! —, relatat de al-Bukhārī în colecția sa Ṣaḥīḥ.[6] Ea a spus: *«Am întrerupt postul într-o zi înnorată, pe vremea Profetului, apoi soarele a apărut din nou.»* Întrerupseseră deci postul în timpul zilei, fără să știe, crezând că soarele apusese. Profetul nu le-a poruncit să recupereze. Dacă recuperarea ar fi fost obligatorie, le-ar fi poruncit-o, iar dacă le-ar fi poruncit-o, aceasta ne-ar fi fost transmisă. Dar dacă omul întrerupe postul crezând că soarele a apus și se arată că nu apusese, trebuie să se abțină până la apus, iar postul lui este valid.

6 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1959.

A doua condiție este să-și amintească; opusul aducerii-aminte este uitarea. Dacă omul uită și mănâncă ori bea în timp ce postește, postul lui este valid. Allah Preaînaltul spune:

﴿رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَآ إِن نَّسِينَآ أَوْ أَخْطَأْنَا﴾

Domnul nostru! Nu ne lua la socoteală dacă uităm sau greșim!
Coran, al-Baqara 2:286, fragment

Iar Profetul a spus, în relatarea lui Abū Hurayra — Allah să fie mulțumit de el! —: *«Cel care uită în timp ce postește și mănâncă ori bea să-și împlinească postul, căci Allah l-a hrănit și i-a dat să bea.»*[7]

A treia condiție este voința. Dacă omul săvârșește unul dintre lucrurile ce anulează postul fără voia și alegerea sa, postul lui este valid. Dacă își clătește gura și apa îi ajunge în stomac fără voia sa, postul lui este valid.

Dacă bărbatul își silește soția la relații sexuale, iar ea nu îl poate respinge, postul ei este valid, fiindcă nu a voit aceasta. Dovada este cuvântul lui Allah despre cel silit să rostească necredința:

﴿مَن كَفَرَ بِٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ إِيمَٰنِهِۦٓ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُۥ مُطْمَئِنٌّۢ بِٱلْإِيمَٰنِ﴾

Cel care nu crede în Allah după ce a crezut, în afară de cel silit, a cărui inimă rămâne liniștită în credință...
Coran, al-Naḥl 16:106, fragment

Dacă omul care postește este silit să întrerupă postul ori săvârșește fără voia sa ceva ce îl anulează, nu i se aplică nimic, iar postul său este valid.

2. Numărul unităților rugăciunii de noapte

Rugăciunea de noapte din Ramadan are un număr stabilit de unități sau nu?

7 Relatat de Muslim, nr. 2686.

Răspunsul 2: Rugăciunea de noapte din Ramadan nu are un număr stabilit ca obligație. Dacă omul se roagă toată noaptea, nu este nicio problemă; dacă se roagă douăzeci ori cincizeci de unități, nu este nicio problemă. Dar numărul cel mai bun este cel pe care îl împlinea Profetul: unsprezece ori treisprezece unități. Mama credincioșilor ʿĀʾisha — Allah să fie mulțumit de ea! — a fost întrebată cum se ruga Profetul în Ramadan și a răspuns: *«Nu depășea unsprezece unități nici în Ramadan, nici în afara lui.»*[8] Însă aceste unități trebuie împlinite în felul legiuit. Se cuvine să fie prelungite recitarea, înclinarea, prosternarea, statul în picioare după înclinare și ședereа dintre prosternări. Aceasta este diferită de ceea ce fac astăzi unii oameni, care se roagă atât de repede încât cei care îi urmează nu pot împlini ceea ce se cuvine. Conducerea rugăciunii este o răspundere, iar cel care o poartă trebuie să facă ceea ce este mai folositor și mai potrivit. Este greșit ca singura lui grijă să fie să termine devreme. Se cuvine să facă ceea ce făcea Profetul, prelungind statul în picioare, înclinarea, prosternarea și ședereа potrivit celor transmise, și să înmulțim rugile, recitarea, preamărirea lui Allah și altele asemenea.

3. Urmarea imamului după unsprezece unități

Dacă omul se roagă în urma unui imam care depășește unsprezece unități, să-l urmeze ori să plece după ce a împlinit unsprezece?

Răspunsul 3: Sunna este să-l urmeze pe imam, căci dacă pleacă înainte ca imamul să termine nu dobândește răsplata rugăciunii unei nopți întregi. Trimisul lui Allah a spus:

> *«Celui care se roagă împreună cu imamul până când acesta încheie i se scrie rugăciunea unei nopți întregi.*[9]*»*

A spus aceasta pentru a ne îndemna să stăruim alături de imam până când încheie.

---

8 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1147 și 3569; și Muslim, nr. 1670.

9 Relatat de Abū Dāwūd, nr. 1375, și al-Tirmidhī, nr. 806. Al-Albānī l-a socotit autentic.

Companionii — Allah să fie mulțumit de ei! — l-au urmat pe imamul lor într-o rugăciune în care a făcut mai mult decât era legiuit. Aceasta s-a întâmplat cu conducătorul credincioșilor ʿUthmān ibn ʿAffān, când a împlinit rugăciunea întreagă la Minā, în timpul pelerinajului: a făcut patru unități, deși Profetul, Abū Bakr, ʿUmar și ʿUthmān, la începutul califatului său, până când trecuseră opt ani, făceau două unități. Apoi el a făcut patru. Companionii l-au dezaprobat pentru aceasta, dar tot îl urmau și făceau împreună cu el patru unități. Dacă aceasta era călăuzirea companionilor, care se străduiau să-l urmeze pe imam, de ce unii oameni, când îl văd pe imam depășind numărul pe care Profetul nu îl depășea — unsprezece unități —, pleacă în timpul rugăciunii? Vedem aceasta la unii din Moscheea Sacră, care pleacă înaintea imamului sub pretextul că sunt legiuite unsprezece unități.

4. Mâncarea în timpul celei de-a doua chemări

Unii oameni mănâncă în Ramadan în timp ce se face a doua chemare la rugăciunea din zori. Cât de valid este postul lor?

Răspunsul 4: Dacă muezinul face chemarea la apariția sigură a zorilor, omul trebuie să se abțină de îndată ce îl aude și să nu mai mănânce ori să bea.

Dacă însă face chemarea pe baza unei presupuneri despre apariția zorilor, nu a certitudinii, așa cum se întâmplă în vremurile de față, omul poate mânca și bea până când muezinul termină chemarea.

5. Folosirea timpului în Ramadan

În Ramadan, singura grijă a multora a devenit procurarea mâncării și somnul, astfel că Ramadanul a devenit o lună de lene și lipsă de activitate. Unii se joacă noaptea și dorm ziua. Ce îndrumare le dați?

Răspunsul 5: În realitate, socotesc că aceasta înseamnă risipirea timpului și a banilor. Dacă oamenii nu au altă grijă decât diversificarea mâncării, somnul de peste zi și nopțile petrecute în lucruri nefolositoare, aceasta este, fără îndoială, irosirea unui prilej prețios, care poate nu se va mai întoarce în viața lor. Omul chibzuit își rânduiește Ramadanul așa cum se cuvine: doarme la

începutul nopții, se roagă tarāwīḥ și, dacă îi este cu putință, se roagă la sfârșitul nopții. De asemenea, nu risipește în mâncare și băutură. Cel care are posibilitatea trebuie să se străduiască să le ofere celor care postesc masa de întrerupere a postului, fie în moschei, fie în alte locuri. Căci cel care îi dă unui om care postește să-și întrerupă postul are o răsplată asemenea lui. Dacă le oferă fraților săi care postesc această masă, are o răsplată asemenea răsplăților lor. Cel pe care Allah l-a înstărit se cuvine să folosească acest prilej pentru a dobândi multă răsplată.

6. Prelungirea rugilor

Unii imami ai moscheilor lungesc rugile în Ramadan, iar alții le scurtează. Care este calea corectă?

Răspunsul 6: Calea corectă este fără exagerare și fără neglijență. Prelungirea care îi împovărează pe oameni este oprită. Când Profetului i-a ajuns vestea că Muʿādh ibn Jabal lungise rugăciunea pentru oamenii săi, s-a mâniat cum nu se mai mâniase într-o îndrumare și i-a spus: *«O, Muʿādh! Îi supui pe oameni ispitei?»*[10] Se cuvine să se mărginească la cuvintele transmise ori să adauge puțin, fără să împovăreze. Fără îndoială, prelungirea îi împovărează și îi obosește pe oameni, mai ales pe cei slabi. Unii au treburi de făcut și nu vor să plece înaintea imamului, dar le este greu să rămână cu el. Sfatul meu pentru frații imami este să urmeze calea de mijloc. De asemenea, se cuvine să lase uneori ruga, pentru ca oamenii de rând să nu creadă că rugăciunea qunūt este obligatorie în witr.

7. Autenticitatea hadithului despre ventuze

Cât de autentic este hadithul *«Și cel care aplică ventuzele, și cel căruia i se aplică au întrerupt postul»*?[11]

Răspunsul 7: Imamul Aḥmad — Allah să aibă milă de el! — a socotit autentic acest hadith, la fel și Șeicul Islamului Ibn Taymiyya, Ibn al-Qayyim și alți cercetători. Este autentic și se potrivește și raționamentului: din cel căruia i se aplică ventuzele

10 Relatat de al-Bukhārī, nr. 704, și Muslim, nr. 972.

11 Trimiterea pentru această relatare a fost dată mai înainte.

iese mult sânge, care îi slăbește trupul. Când trupul slăbește, are nevoie de hrană. Dacă cel care postește are nevoie de ventuze și i se aplică, îi spunem: *«Ai întrerupt postul; mănâncă și bea pentru a-ți reveni puterea trupului.»* Dacă nu are nevoie, îi spunem: *«Nu-ți aplica ventuze când postul este obligatoriu.»* Astfel îi păstrăm puterea până când își întrerupe postul.

8. Tarāwīḥ la Mecca pentru locuitorii din Jeddah
Care este hotărârea privitoare la mersul locuitorilor din Jeddah la Mecca pentru rugăciunea tarāwīḥ?

Răspunsul 8: Nu este nicio problemă ca omul să meargă la Moscheea Sacră pentru a se ruga tarāwīḥ acolo, fiindcă aceasta este una dintre moscheile spre care este legiuită călătoria. Dar dacă omul are un serviciu ori este imam într-o moschee, nu trebuie să-și lase serviciul ori conducerea rugăciunii pentru a merge să se roage în Moscheea Sacră. Rugăciunea în Moscheea Sacră este o faptă recomandată, pe când împlinirea datoriei de serviciu este obligatorie. Nu poate fi părăsită o obligație pentru împlinirea unei fapte recomandate. Mi-a ajuns vestea că unii imami își părăsesc moscheile și merg la Mecca pentru retragerea iʿtikāf în Moscheea Sacră ori pentru rugăciunea tarāwīḥ. Aceasta este greșit. Împlinirea obligației este obligatorie, iar mersul la Mecca pentru tarāwīḥ ori iʿtikāf nu este o obligație.

9. Alegerea unui imam cu glas frumos
Care este hotărârea privind mersul după imamii care au voci frumoase?

Răspunsul 9: Socotesc că nu este nicio problemă, dar este mai bine ca omul să se roage în moscheea sa. Astfel oamenii se adună în jurul imamului lor și în moscheile lor, moscheile nu rămân goale și nu sporește aglomerația la moscheea al cărei imam recită frumos. Aglomerația poate produce tulburare și poate pricinui un lucru nedorit. Cineva poate pândi o femeie care iese din moscheea foarte aglomerată și, în înghesuială, poate s-o răpească, iar ea să nu-și dea seama decât după ce a fost dusă la o oarecare distanță. De aceea, noi considerăm că omul să rămână în moscheea sa: prin aceasta moscheea este însuflețită, rugăciunea în comun se ține

acolo, adunarea rămâne unită în jurul imamului și oamenii sunt feriți de aglomerație și greutate.

10. Recoltarea unei cantități mari de sânge

Recoltarea unei cantități mari de sânge duce la anularea postului?

Răspunsul 10: Dacă recoltarea unei cantități mari de sânge produce slăbirea trupului și nevoia de hrană pe care le produc ventuzele, hotărârea este aceeași ca în cazul ventuzelor. Dar ceea ce iese fără alegerea omului — de pildă, dacă se rănește la picior și pierde mult sânge — nu vatămă postul, fiindcă este fără voia sa.

11. Tarāwīḥ în noaptea sărbătorii

Rugăciunea tarāwīḥ din noaptea sărbătorii trebuie continuată sau nu?

Răspunsul 11: Dacă în noaptea care ar preceda a treizecea zi de Ramadan este confirmată vederea lunii noi, nu se mai țin tarāwīḥ și nici rugăciunea de noapte specifică Ramadanului. Acestea sunt numai în Ramadan. Dacă este confirmat că luna s-a încheiat, nu se mai țin, iar oamenii pleacă din moschei acasă.

12. Ieșirea din iʿtikāf pentru nevoi

Cel aflat în retragerea iʿtikāf în Sanctuar poate ieși pentru a mânca ori a bea? Îi este îngăduit să urce pe acoperișul moscheii pentru a asculta lecțiile?

Răspunsul 12: Da. Celui aflat în iʿtikāf în Moscheea Sacră ori în alta îi este îngăduit să iasă pentru mâncare și băutură dacă nu le poate aduce în moschee, căci aceasta este o nevoie de neînlăturat. La fel, va ieși pentru a-și face nevoile și pentru baia de purificare după starea de impuritate majoră, dacă este în acea stare. Nici urcarea pe acoperiș nu vatămă retragerea, căci ieșirea pe ușa de jos către acoperiș presupune doar câțiva pași și are tot scopul întoarcerii în moschee. Nu este nicio problemă.

13. Masturbarea din necunoașterea hotărârii

Un tânăr s-a masturbat în Ramadan, fără să știe că aceasta anulează postul, într-o stare în care dorința l-a copleșit. Care este hotărârea?

Răspunsul 13: Nu i se aplică nimic, căci am stabilit mai înainte că postul nu este anulat decât cu trei condiții: cunoașterea, aducerea-aminte și voința. Dar spun că omul trebuie să se stăpânească și să se abțină de la masturbare, fiindcă este oprită. Allah Preaînaltul spune:

﴿وَٱلَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَٰفِظُونَ إِلَّا عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ فَمَنِ ٱبْتَغَىٰ وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْعَادُونَ﴾

Cei care își păzesc castitatea, în afară de relațiile cu soțiile lor ori cu cele pe care le stăpânesc mâinile lor drepte, căci pentru acestea nu sunt mustrați; iar cei care caută dincolo de acestea sunt cei care încalcă hotarele.

Coran, al-Mu'minūn 23:5–7

Iar Profetul a spus:

«O, tineri! Cine dintre voi are putința de a se căsători să se căsătorească, fiindcă aceasta ajută mai mult la coborârea privirii și la păzirea castității. Iar cel care nu are această putință să postească.»[12]

Dacă masturbarea ar fi fost îngăduită, Profetul i-ar fi îndrumat spre ea, fiindcă este mai ușoară pentru cel căruia îi revin îndatoririle religioase și omul găsește în ea plăcere, pe când postul presupune greutate. Faptul că Profetul a îndrumat în schimb spre post arată că masturbarea nu este îngăduită.

14. Postul celui care nu se roagă
Care este hotărârea privind postul celui care lasă rugăciunea în Ramadan?

12 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1905, și Muslim, nr. 3379.

Răspunsul 14: Celui care postește, dar nu se roagă, postul nu îi folosește, nu îi este primit și nu îl eliberează de răspundere. Mai mult, cât timp nu se roagă, postul nu i se cere, căci cel care nu se roagă este asemenea iudeului și creștinului. Ce credeți despre un iudeu ori un creștin care postește rămânând în religia sa: îi este primit? Nu. Așadar, îi spunem acestui om: *«Căiește-te înaintea lui Allah, împlinind rugăciunea, și postește.»* Pe cel care se căiește Allah îl primește în căință.

15. Vederea lunii noi și numărul zilelor

Unii spun că începutul și sfârșitul tuturor lunilor nu pot fi cunoscute prin vedere și că, prin urmare, trebuie împlinit numărul de treizeci de zile pentru Shaʿbān și la fel pentru Ramadan. Care este hotărârea legii în privința acestei afirmații?

Răspunsul 15: Afirmația că începutul și sfârșitul tuturor lunilor nu pot fi cunoscute prin vedere nu este corectă. Este posibilă vederea lunii noi la începutul tuturor lunilor. De aceea, Profetul a spus: *«Când o vedeți, postiți, iar când o vedeți, întrerupeți postul.»*[13]

Profetul nu ar lega o hotărâre de ceva imposibil. Dacă poate fi văzută luna nouă a Ramadanului, poate fi văzută și cea a altor luni.

Cât despre a doua parte a întrebării, privind împlinirea a treizeci de zile pentru Shaʿbān și Ramadan, este corect că, dacă cerul este acoperit și nu vedem luna nouă, fiind ascunsă de nori, praf ori ceva asemănător, împlinim treizeci de zile de Shaʿbān și apoi postim, iar la Ramadan împlinim treizeci de zile și apoi întrerupem postul. Astfel s-a transmis de la Trimisul lui Allah: *«Postiți la vederea ei și întrerupeți postul la vederea ei; iar dacă vă este ascunsă, numărați treizeci de zile.»* Într-un alt hadith: *«Împliniți numărul de treizeci.»*[14]

Așadar, dacă în noaptea care ar preceda a treizecea zi de Shaʿbān oamenii caută luna nouă și nu o văd, împlinesc treizeci de zile de Shaʿbān.

---

13 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1900, și Muslim, nr. 2471.

14 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1909, și Muslim, nr. 2481 și următoarele.

Dacă în noaptea care ar preceda a treizecea zi de Ramadan oamenii caută luna nouă și nu o văd, împlinesc treizeci de zile de Ramadan.

16. Observatoarele și instrumentele optice

Care este metoda legiuită prin care se stabilește începutul lunii? Se pot folosi calculele observatoarelor astronomice pentru a stabili începutul și sfârșitul ei? Musulmanul poate folosi un instrument optic de apropiere pentru a vedea luna nouă?

Răspunsul 16: Metoda legiuită de stabilire a începutului lunii este ca oamenii să caute luna nouă. Se cuvine ca aceasta să fie făcută de cineva demn de încredere în religie și cu vedere puternică.

Dacă o văd, trebuie să se urmeze ceea ce impune acea vedere: începerea postului dacă este luna nouă a Ramadanului și întreruperea lui dacă este luna nouă a lui Shawwāl. Nu este îngăduit să se adopte calculele observatoarelor astronomice în lipsa vederii. Dacă există însă vedere, chiar prin intermediul observatoarelor, ea este luată în considerare, potrivit sensului general al cuvintelor Profetului: *«Când o vedeți, postiți, iar când o vedeți, întrerupeți postul.»*[15] Dar simplul calcul nu poate fi urmat și nu se poate conta pe el.

Folosirea instrumentului numit dirbīl, adică o lunetă care apropie imaginea, pentru vederea lunii noi nu constituie o problemă, dar nu este obligatorie. Sensul vădit al Sunnei este bizuirea pe vederea obișnuită. Totuși, dacă un om de încredere folosește instrumentul și vede luna nouă, acea vedere este urmată. Oamenii foloseau aceasta și în trecut, când urcau pe platforme înalte în noaptea dinaintea celei de-a treizecea zile de Shaʿbān sau de Ramadan și căutau luna prin acest instrument. În orice caz, când vederea este confirmată prin orice mijloc, trebuie urmat ceea ce impune ea, potrivit cuvintelor generale ale Profetului: *«Când o vedeți, postiți, iar când o vedeți, întrerupeți postul.»*[16]

15 Trimiterea pentru această relatare a fost dată mai înainte.

16 Trimiterea pentru această relatare a fost dată mai înainte.

17. Vederea lunii noi în țări diferite

Toți musulmanii din toate țările trebuie să postească pe baza unei singure vederi a lunii noi? Cum să postească musulmanii din unele țări nemusulmane unde nu există o vedere stabilită potrivit legii islamice?

Răspunsul 17: Învățații au avut păreri diferite în această chestiune. Dacă luna nouă este văzută într-o țară musulmană, iar vederea ei este stabilită potrivit legii, ceilalți musulmani trebuie să urmeze ceea ce impune această vedere? Unii învățați au spus că trebuie, aducând drept dovadă sensul general al cuvântului lui Allah:

﴿فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ۖ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ﴾

Cel dintre voi care este prezent în această lună să o postească; iar cel bolnav sau aflat în călătorie să postească un număr de alte zile.

Coran, al-Baqara 2:185, fragment

Și cuvintele Profetului: *«Când o vedeți, postiți.»*[17] Ei au spus că adresarea este generală pentru toți musulmanii. Este cunoscut că nu se urmărește ca fiecare om să vadă el însuși luna nouă, căci aceasta este cu neputință. Se urmărește ca ea să fie văzută de cineva prin a cărui vedere se stabilește începutul lunii. Aceasta este generală pentru orice loc.

17 Trimiterea pentru această relatare a fost dată mai înainte.

Alți învățați au considerat că, dacă diferă orizonturile de apariție ale lunii noi, fiecare loc are propria vedere. Dacă nu diferă, cei care nu au văzut-o trebuie să urmeze vederea confirmată într-un loc cu același orizont. Aceștia au adus aceeași dovadă ca primii și au spus: Allah Preaînaltul spune:

﴿فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ﴾

Cel dintre voi care este prezent în această lună să o postească.
Coran, 2:185, fragment

Se știe că aceasta nu înseamnă vederea fiecăruia în parte. Ea este urmată în locul unde a fost văzută și în orice loc cu același orizont de apariție. Cei care au alt orizont nu au văzut-o nici în fapt, nici din punctul de vedere al hotărârii. La fel înțelegem cuvintele Profetului: *«Când o vedeți, postiți, iar când o vedeți, întrerupeți postul.»*[18] Cel aflat într-un loc cu un orizont diferit de locul celui care a văzut-o nu a văzut-o nici în fapt, nici în sensul hotărârii. Ei au spus că rânduirea lunară a timpului este asemenea celei zilnice.

Așa cum țările diferă în privința începutului și sfârșitului zilnic al postului, tot astfel trebuie să difere în privința începutului și sfârșitului lunar. Toți musulmanii sunt de acord că deosebirea zilnică are efect: cei aflați în răsărit încep să se abțină înaintea celor din apus și își întrerup postul tot înaintea lor.

Dacă luăm în considerare deosebirea orizonturilor în rânduirea zilnică a timpului, la fel trebuie să fie și în cea lunară.

18 Trimiterea pentru această relatare a fost dată mai înainte.

Nimeni nu poate spune, cu privire la cuvintele lui Allah:

﴿فَٱلۡـَٰٔنَ بَٰشِرُوهُنَّ وَٱبۡتَغُواْ مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمۡۚ وَكُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ ٱلۡخَيۡطُ ٱلۡأَبۡيَضُ مِنَ ٱلۡخَيۡطِ ٱلۡأَسۡوَدِ مِنَ ٱلۡفَجۡرِۖ ثُمَّ أَتِمُّواْ ٱلصِّيَامَ إِلَى ٱلَّيۡلِ﴾

Acum aveți relații cu ele și căutați ceea ce Allah a scris pentru voi! Mâncați și beți până când vi se deosebește firul alb al zorilor de firul negru, apoi împliniți postul până la căderea nopții

Coran, al-Baqara 2:187, fragment

și la cuvintele Profetului: *«Când noaptea vine din această parte, ziua se retrage din această parte și soarele a apus, a sosit vremea întreruperii postului celui care postește»*,[19] că aceasta se aplică în același moment tuturor musulmanilor din toate ținuturile.
La fel spunem despre sensul general al cuvintelor lui Allah:

﴿فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهۡرَ فَلۡيَصُمۡهُ﴾

Cel dintre voi care este prezent în această lună să o postească

Coran, 2:185, fragment

și al cuvintelor Profetului: *«Când o vedeți, postiți, iar când o vedeți, întrerupeți postul.»*[20]

După cum vezi, această părere are putere potrivit formulării textului, raționamentului corect și analogiei corecte: asemănarea rânduirii lunare a timpului cu cea zilnică.

19 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1954, și Muslim, nr. 2526.

20 Trimiterea pentru această relatare a fost dată mai înainte.

Unii învățați au considerat că în această chestiune hotărârea îi revine conducătorului. Când el stabilește obligația postului ori a întreruperii lui pe un temei religios, hotărârea este urmată, pentru ca oamenii aflați sub aceeași conducere să nu se contrazică și să nu se dezbine. Ei au adus ca dovadă sensul general al hadithului: *«Postul este în ziua în care oamenii postesc, iar întreruperea postului este în ziua în care oamenii îl întrerup.»*[21]

Există și alte păreri, amintite de învățații care prezintă dezacordul asupra acestei chestiuni.

Cât despre a doua parte a întrebării — cum să postească musulmanii din țările nemusulmane unde nu există o vedere stabilită potrivit legii islamice —, ei pot stabili luna nouă printr-o cale legiuită, căutând s-o vadă dacă le este cu putință. Dacă nu pot, atunci, potrivit primei păreri, de îndată ce vederea lunii noi este confirmată într-o țară musulmană, ei urmează acea vedere, fie că au văzut-o ei înșiși, fie că nu.

Dacă urmăm a doua părere, potrivit căreia fiecare țară este luată separat când are un alt orizont de apariție a lunii noi, iar ei nu pot stabili vederea în țara lor, iau în considerare țara musulmană cea mai apropiată de ei, căci acesta este cel mai bun lucru pe care îl pot face.

18. Cel care vede singur luna nouă

Dacă un om este sigur de începutul lunii după ce a văzut luna nouă, dar nu poate înștiința tribunalul, trebuie să postească?

Răspunsul 18: Învățații au avut păreri diferite. Unii spun că trebuie să postească, iar alții spun că nu este obligat. Aceasta depinde de înțelegerea semilunii ca lucru vestit și cunoscut printre oameni sau ca lucru văzut după apus, fie că devine cunoscut oamenilor, fie că nu.

21 Relatat de al-Tirmidhī, nr. 697. Al-Albānī l-a socotit autentic.

Ceea ce mi se pare corect este că omul care a văzut-o și este sigur de vedere, aflându-se într-un loc îndepărtat, fără ca altcineva să fi văzut-o împreună cu el ori să fi luat parte la căutarea ei, trebuie să postească. Dovada este sensul general al cuvintelor lui Allah:

﴿فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ﴾

Cel dintre voi care este prezent în această lună să o postească
Coran, al-Baqara 2:185, fragment

și al cuvintelor Profetului: *«Când o vedeți, postiți.»* Dar dacă este în localitate, a depus mărturie la tribunal, iar mărturia lui a fost respinsă, în această situație postește în taină, pentru a nu-și arăta dezacordul cu oamenii.

19. Ruga la vederea lunii noi

S-a transmis de la Trimisul lui Allah o rugă specială pe care să o spună cel care vede luna nouă? O poate spune și cel care a auzit vestea despre lună, fără să o vadă?

Răspunsul 19: Da. Spune: *«Allah este Cel mai Mare! O, Allah! Fă ca ea să răsară peste noi cu siguranță și credință, cu bunăstare și Islam și cu izbândă în ceea ce iubești și Te mulțumește! Domnul meu și Domnul tău este Allah. Să fie o lună nouă a binelui și a dreptei îndrumări!»*

Despre aceasta au fost transmise două hadithuri de la Trimisul lui Allah, în privința cărora există o ușoară rezervă de autenticitate. Sensul vădit al hadithului este că această rugă se spune numai la vederea lunii noi. Pentru cel care a auzit despre ea, dar nu a văzut-o, rostirea ei nu este legiuită.

20. Aflarea începutului Ramadanului în cursul zilei

Dacă oamenii află că luna a început numai după ce a trecut o parte a zilei, trebuie să se abțină în restul zilei ori să o recupereze?

Răspunsul 20: Dacă oamenii află în cursul zilei că luna Ramadan a început, trebuie să se abțină, fiindcă s-a stabilit că acea zi este din Ramadan. Dar trebuie să o și recupereze? Învățații au avut păreri diferite. Majoritatea consideră că trebuie recuperată, fiindcă nu au avut intenția postului de la începutul zilei, ci o parte din zi a trecut fără intenție. Profetul a spus:

«Faptele sunt numai după intenții, iar fiecărui om îi revine numai ceea ce a intenționat.»[22]

Unii învățați au considerat că nu sunt obligați să recupereze, căci nu posteau din neștiință, iar neștiutorul este scuzat pentru neștiința lui. Dar recuperarea este mai prudentă și eliberează mai sigur de răspundere. Profetul a spus: *«Lasă ceea ce îți stârnește îndoială pentru ceea ce nu îți stârnește îndoială.»*[23] Este o singură zi, ușoară și lipsită de greutate, care aduce liniște sufletului și împăcare inimii.

21. Căutarea lunii noi

Păcătuiesc toți musulmanii dacă niciunul dintre ei nu caută luna nouă la începutul ori la sfârșitul Ramadanului?

Răspunsul 21: Căutarea lunii noi a Ramadanului ori a lui Shawwāl era un lucru cunoscut pe vremea companionilor. Ibn ʿUmar — Allah să fie mulțumit de amândoi! — a spus: *«Oamenii au căutat luna nouă. I-am spus Profetului că am văzut-o, iar el a postit și le-a poruncit oamenilor să postească.»*[24]

Fără îndoială, călăuzirea companionilor este cea mai deplină și mai desăvârșită.

22. Intrarea în Islam în timpul Ramadanului

Dacă un bărbat intră în Islam după ce au trecut câteva zile din Ramadan, i se cere să postească zilele precedente?

---

22 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1, și Muslim, nr. 4962.

23 Relatat de al-Bukhārī în formă suspendată, fără lanțul complet, în Cartea vânzărilor, capitolul despre explicarea lucrurilor îndoielnice.

24 Relatat de Abū Dāwūd, nr. 2342. Al-Albānī l-a socotit autentic în al-Irwāʾ, nr. 908.

Răspunsul 22: Nu i se cere să postească zilele precedente, fiindcă în ele era necredincios. Necredinciosului nu i se cere să recupereze faptele bune care i-au trecut. Allah Preaînaltul spune:

﴿قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِن يَنتَهُواْ يُغۡفَرۡ لَهُم مَّا قَدۡ سَلَفَ﴾

Spune-le celor care nu cred că, dacă încetează, li se va ierta ceea ce a trecut.

Coran, al-Anfāl 8:38, fragment

Oamenii intrau în Islam pe vremea Trimisului lui Allah, iar el nu le poruncea să recupereze postul, rugăciunea ori dania obligatorie care le trecuseră. Dar dacă intră în Islam în cursul zilei, trebuie să se abțină și să recupereze, să se abțină fără să recupereze ori nu trebuie nici să se abțină, nici să recupereze?

Învățații au avut păreri diferite. Părerea mai puternică este că trebuie să se abțină, fără să recupereze. Trebuie să se abțină fiindcă a devenit dintre cei cărora le revine obligația, dar nu trebuie să recupereze, fiindcă înainte nu era dintre ei. El este asemenea copilului care ajunge la pubertate în cursul zilei: trebuie să se abțină, fără să recupereze, potrivit părerii mai puternice și în acea chestiune.

23. Postul copiilor

Copiilor sub cincisprezece ani li se poruncește să postească, la fel ca în cazul rugăciunii?

Răspunsul 23: Da. Copiilor care nu au ajuns la pubertate li se poruncește să postească dacă pot, așa cum făceau companionii cu copiii lor.

Învățații au precizat că tutorele le poruncește minorilor aflați în grija lui să postească, pentru a se deprinde și a se obișnui cu postul, astfel încât temeliile Islamului să se întipărească în sufletele lor și să devină asemenea unei însușiri firești.

Dar dacă postul le este greu ori îi vatămă, nu sunt siliți să-l țină. Atragem aici atenția asupra unui lucru făcut de unii tați și unele mame: își împiedică copiii să postească, spre deosebire de ceea ce făceau companionii. Ei pretind că îi împiedică din milă și grijă. În realitate, mila față de copii înseamnă să li se ceară împlinirea rânduielilor Islamului, să fie obișnuiți cu ele și să le îndrăgească. Aceasta ține, fără îndoială, de buna educație și de îngrijirea deplină. S-a transmis în mod autentic că Profetul a spus:

«Bărbatul este păstor în familia sa și este răspunzător de cei aflați în grija lui.[25]*»*

Cei răspunzători de familiile și copiii încredințați lor de Allah trebuie să se teamă de Allah în privința lor și să le poruncească rânduielile Islamului pe care li s-a cerut să le poruncească.

24. Vindecarea după hrănirea sărmanilor

Un om se vindecă de o boală despre care medicii stabiliseră că este imposibil de vindecat, după ce au trecut câteva zile din Ramadan. I se cere să recupereze zilele precedente?

Răspunsul 24: Dacă un om nu a postit întreg Ramadanul ori o parte din el din pricina unei boli a cărei vindecare nu era nădăjduită, fie potrivit experienței obișnuite, fie potrivit raportului unor medici demni de încredere, el trebuie să hrănească pentru fiecare zi un sărman. Dacă a făcut aceasta, iar Allah i-a hotărât apoi vindecarea, nu este obligat să postească zilele pentru care a oferit hrană. Răspunderea lui fusese stinsă prin hrănirea făcută în locul postului.

Dacă răspunderea i-a fost stinsă, nicio obligație nu i se mai adaugă după aceasta. Un caz asemănător este cel amintit de juriști despre omul care nu poate împlini pelerinajul obligatoriu, dintr-o neputință a cărei dispariție nu este nădăjduită. El pune pe cineva să facă pelerinajul în numele său, apoi se vindecă. Nu este obligat să împlinească a doua oară acea îndatorire.

25 Relatat de al-Bukhārī, nr. 2409, și Muslim, nr. 1829.

25. Imitarea recitării altuia

Unii imami îi imită pe alți recitatori la tarāwīḥ, pentru a-și înfrumusețea glasul în recitarea Coranului. Este aceasta o faptă legiuită și îngăduită?

Răspunsul 25: Înfrumusețarea glasului la recitarea Coranului este legiuită și a fost poruncită de Profet. Într-o noapte, el a ascultat recitarea lui Abū Mūsā al-Ashʿarī și i-a plăcut, până când i-a spus: *«Ți-a fost dăruit un glas asemenea glasurilor melodioase ale familiei lui Dāwūd.»*[26] Dacă imamul moscheii imită o persoană cu glas și recitare frumoase, pentru a-și înfrumusețea propria voce și recitarea Cărții lui Allah, aceasta este legiuită atât în sine, cât și pentru folosul adus altora. Îi însuflețește pe cei care se roagă în urma sa și îi ajută să fie prezenți cu inima, să asculte și să păstreze tăcerea la recitare. Allah dăruiește harul Său cui voiește, iar Allah are har nemărginit.

26. Schimbarea tonului pentru înduioșare

Unii imami încearcă să înduioșeze inimile oamenilor și să-i miște schimbându-și uneori tonul vocii la tarāwīḥ și în ruga qunūt. I-am auzit pe unii dezaprobând aceasta. Ce spuneți?

Răspunsul 26: Părerea mea este că, dacă acest lucru rămâne în limitele legii, fără exagerare, nu este nicio problemă și nicio opreliște. Abū Mūsā al-Ashʿarī i-a spus Profetului: *«Dacă aș fi știut că îmi asculți recitarea, aș fi înfrumusețat-o mult pentru tine»*, adică ar fi făcut-o mai frumoasă și mai împodobită. Dacă unii își înfrumusețează glasul ori îl folosesc într-un fel care înduioșează inimile, nu văd nicio problemă. Dar exagerarea — de pildă, să nu treacă de niciun cuvânt din Coran fără să facă ceea ce s-a descris în întrebare — ține, după părerea mea, de exces și nu se cuvine făcută. Allah știe.

26 Relatat de al-Bukhārī, nr. 5048, Cartea virtuților Coranului; și Muslim, nr. 793, Cartea rugăciunii călătorilor.

27. Somnul de peste zi

Ce spuneți despre cei care dorm întreaga zi de Ramadan, unii făcând rugăciunea în comun, iar alții nu? Postul lor este valid?

Răspunsul 27: Postul lor este suficient pentru a stinge obligația, dar este foarte deficitar și contrazice scopul Legiuitorului în privința postului. Allah Preaslăvitul și Preaînaltul spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ عَلَيۡكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ﴾

O, voi cei care credeți! V-a fost poruncit postul, așa cum le-a fost poruncit celor de dinaintea voastră, ca să dobândiți evlavie.

Coran, al-Baqara 2:183

Profetul a spus:

«Cel care nu lasă vorba mincinoasă, fapta potrivit ei și purtarea nesăbuită, Allah nu are nevoie ca el să-și lase mâncarea și băutura.»[27]

Este cunoscut că neglijarea rugăciunii și nepăsarea față de ea nu țin de teama de Allah și nici de părăsirea faptelor mincinoase. Ele contrazic ceea ce Allah și Trimisul Său urmăresc prin obligația postului. Este de mirare că acești oameni dorm toată ziua și stau treji toată noaptea, poate ocupându-se noaptea cu vorbe deșarte, fără folos, ori cu ceva oprit, prin care dobândesc păcat. Sfatul meu pentru ei și pentru cei asemenea lor este să se teamă de Allah, să-I ceară ajutorul pentru a împlini postul în felul care Îl mulțumește și să-l folosească pentru pomenire, citirea Coranului, rugăciune, binefacere față de oameni și alte lucruri cerute de legea islamică. Profetul era cel mai darnic dintre oameni și era cel mai darnic în Ramadan, când Jibrīl îl întâlnea și studia Coranul împreună cu el. Trimisul lui Allah era mai darnic în bine decât vântul trimis cu

27 Trimiterea pentru această relatare a fost dată mai înainte.

binefaceri.[28]

28. Rugăciunea numai în Ramadan

Observăm că unii musulmani sunt neglijenți cu rugăciunea în lunile anului, dar când vine Ramadanul se grăbesc să se roage, să postească și să citească Coranul. Cum este postul lor și ce sfat le dați?

Răspunsul 28: Postul lor este valid, fiindcă vine de la persoane cărora li se aplică postul și nu este însoțit de ceva care să-l anuleze. Dar sfatul meu este să se teamă de Allah în privința lor înșiși și să-L adore pe Allah împlinind ceea ce le-a poruncit în toate vremurile și locurile. Omul nu știe când îl va surprinde moartea. Poate așteaptă Ramadanul, dar nu îl mai ajunge. Allah nu a stabilit pentru adorarea Sa alt termen decât moartea. El spune:

﴿وَٱعۡبُدۡ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأۡتِيَكَ ٱلۡيَقِينُ﴾

Adoră-L pe Domnul tău până când îți va veni certitudinea.
Coran, al-Ḥijr 15:99, fragment

Adică până când vine moartea, care este certitudinea.

29. Intenția postului pentru întreaga lună

Intenția de a posti Ramadanul este suficientă în locul intenției pentru fiecare zi în parte?

Răspunsul 29: Este cunoscut că orice om care se trezește la sfârșitul nopții și ia masa suḥūr a voit să postească; nu există îndoială în aceasta. Orice om cu judecată care face ceva prin alegerea sa nu poate face acel lucru decât cu voință, iar voința este intenția. Omul nu mănâncă la sfârșitul nopții decât pentru post. Dacă ar urmări numai mâncarea, nu ar avea obiceiul să mănânce la acea oră. Aceasta este intenția. O asemenea întrebare este însă necesară când presupunem că un om a adormit în Ramadan înainte de apus și a rămas adormit, fără să-l trezească

28 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1902, Cartea postului; și Muslim, nr. 2308, Cartea virtuților.

nimeni, până când au apărut zorile zilei următoare. El nu a făcut în acea noapte intenția pentru ziua următoare. Spunem că postul lui este valid pe temeiul intenției precedente sau că nu este valid fiindcă nu a făcut intenția în noaptea respectivă? Spunem că postul lui este valid. Părerea mai puternică este că intenția postului Ramadanului făcută la începutul lunii este suficientă și nu este nevoie să fie reînnoită în fiecare zi. Se exceptează cazul în care apare un motiv ce îngăduie întreruperea postului și el îl întrerupe în cursul lunii. Atunci este nevoie de o nouă intenție pentru reluarea postului.

30. Mâncarea la apariția zorilor

Care este hotărârea despre mâncatul și băutul în timpul chemării muezinului ori la puțin timp după ea, mai ales dacă omul nu cunoaște exact apariția zorilor?

Răspunsul 30: Hotarul care îl oprește pe cel care postește de la mâncare și băutură este apariția zorilor. Allah Preaînaltul spune:

﴿فَٱلۡـَٰٔنَ بَٰشِرُوهُنَّ وَٱبۡتَغُواْ مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمۡۚ وَكُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ ٱلۡخَيۡطُ ٱلۡأَبۡيَضُ مِنَ ٱلۡخَيۡطِ ٱلۡأَسۡوَدِ مِنَ ٱلۡفَجۡرِ﴾

Acum aveți relații cu ele și căutați ceea ce Allah a scris pentru voi! Mâncați și beți până când vi se deosebește firul alb al zorilor de firul negru...

Coran, al-Baqara 2:187, fragment

Iar Profetul a spus:

«Mâncați și beți până când Ibn Umm Maktūm face chemarea, căci el nu o face decât după apariția zorilor.»[29]

Ceea ce contează este apariția zorilor. Dacă muezinul este demn de încredere și spune că nu face chemarea decât după apariția

29 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1918.

zorilor, când începe să cheme omul trebuie să se abțină de îndată ce îl aude. Dacă muezinul se bazează pe o estimare, este mai prudent ca omul să se abțină când aude chemarea. Se exceptează cazul în care se află în câmp deschis și urmărește el însuși zorile: nu este obligat să se abțină, chiar dacă aude chemarea, până când vede zorile apărând, dacă nimic nu împiedică vederea lor. Allah a legat hotărârea de deosebirea firului alb al zorilor de firul negru, iar Profetul a spus despre chemarea lui Ibn Umm Maktūm: *«El nu cheamă decât după apariția zorilor.»*

Atragem aici atenția asupra unui lucru făcut de unii muezini: ei cheamă cu cinci ori patru minute înainte de zori, pretinzând că aceasta este prudență pentru post. Numim o asemenea precauție exagerare în rigorism, nu prudență legiuită. Profetul a spus: *«Au pierit cei care exagerează.»*[30] Este o precauție greșită: dacă ei iau precauții pentru post, vatămă rugăciunea. Mulți oameni se ridică să facă rugăciunea din zori când aud chemarea. Cel care se ridică la chemarea făcută înainte de vremea rugăciunii se roagă înainte de timpul ei, iar rugăciunea făcută înainte de timp nu este validă. Prin aceasta sunt vătămați cei care se roagă. Sunt vătămați și cei care postesc, fiindcă sunt împiedicați să mănânce și să bea atunci când Allah le-a îngăduit. Muezinul greșește astfel față de cei care postesc, oprindu-le ceea ce Allah le-a îngăduit, și față de cei care se roagă, făcându-i să se roage înainte de vreme, ceea ce le anulează rugăciunea.

Muezinul trebuie să se teamă de Allah și, în căutarea a ceea ce este corect, să urmeze ceea ce arată Coranul și Sunna.

31. Postul în zilele foarte lungi

În unele țări, ziua este neobișnuit de lungă, ajungând uneori la douăzeci de ore. Li se cere musulmanilor din acele țări să postească întreaga zi?

30 Relatat de Muslim, nr. 6878.

Răspunsul 31: Da, li se cere să postească întreaga zi. Allah Preaînaltul spune:

﴿فَٱلۡـَٰٔنَ بَٰشِرُوهُنَّ وَٱبۡتَغُواْ مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمۡۚ وَكُلُواْ
وَٱشۡرَبُواْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ ٱلۡخَيۡطُ ٱلۡأَبۡيَضُ مِنَ ٱلۡخَيۡطِ
ٱلۡأَسۡوَدِ مِنَ ٱلۡفَجۡرِۖ ثُمَّ أَتِمُّواْ ٱلصِّيَامَ إِلَى ٱلَّيۡلِ﴾

Acum aveți relații cu ele și căutați ceea ce Allah a scris pentru voi! Mâncați și beți până când vi se deosebește firul alb al zorilor de firul negru, apoi împliniți postul până la căderea nopții.

Coran, al-Baqara 2:187, fragment

Iar Profetul a spus:

«Când noaptea vine din această parte, ziua se retrage din această parte și soarele a apus, a sosit vremea întreruperii postului celui care postește.»[31]

32. Angajații nemusulmani

Proprietarul unei firme are angajați nemusulmani. Îi este îngăduit să le interzică să mănânce și să bea în fața angajaților musulmani ai aceleiași firme în timpul zilelor de Ramadan?

31 Trimiterea pentru această relatare a fost dată mai înainte.

Răspunsul 32: Mai întâi, spunem că omul nu ar trebui să angajeze lucrători nemusulmani dacă are posibilitatea de a angaja musulmani, căci musulmanii sunt mai buni decât nemusulmanii. Allah Preaînaltul spune:

﴿وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ﴾

Un rob credincios este mai bun decât un politeist, chiar dacă acesta vă place.

Coran, al-Baqara 2:221, fragment

Dar dacă există nevoie de angajarea unor lucrători nemusulmani, nu este nicio problemă, numai în măsura nevoii. Cât despre faptul că ei mănâncă și beau în timpul zilei de Ramadan înaintea musulmanilor care postesc, aceasta nu constituie o problemă. Musulmanul care postește Îi mulțumește lui Allah că l-a călăuzit la Islam, prin care se dobândește fericirea vieții de aici și a Vieții de Apoi, și Îi mulțumește că l-a ferit de încercarea celor care nu au urmat călăuzirea Lui. Chiar dacă în zilele Ramadanului i se oprește, potrivit legii, să mănânce și să bea în această lume, își va primi răsplata în Ziua Învierii, când i se va spune:

﴿كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ هَنِيٓـًٔۢا بِمَآ أَسْلَفْتُمْ فِى ٱلْأَيَّامِ ٱلْخَالِيَةِ﴾

Mâncați și beți cu plăcere pentru ceea ce ați făcut în zilele trecute!

Coran, al-Ḥāqqa 69:24

Totuși, nemusulmanii sunt opriți să mănânce și să bea în mod public în locurile publice, deoarece aceasta contrazice înfățișarea islamică a țării.

33. Bârfa și învrăjbirea

Bârfa și vorbele purtate pentru a învrăjbi anulează postul în timpul zilei de Ramadan?

Răspunsul 33: Bârfa și vorbele purtate pentru a învrăjbi nu anulează postul, dar îl fac deficitar. Allah Preaînaltul spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ عَلَيۡكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ﴾

O, voi cei care credeți! V-a fost poruncit postul, așa cum le-a fost poruncit celor de dinaintea voastră, ca să dobândiți evlavie.

Coran, al-Baqara 2:183

Profetul a spus:

«Cel care nu lasă vorba mincinoasă, fapta potrivit ei și purtarea nesăbuită, Allah nu are nevoie ca el să-și lase mâncarea și băutura.»[32]

34. Atenționarea celui care mănâncă din uitare

Dacă este văzut un om care postește mâncând ori bând din uitare în timpul zilei de Ramadan, trebuie să i se amintească sau nu?

Răspunsul 34: Cel care vede un om care postește mâncând ori bând în timpul zilei de Ramadan trebuie să-i amintească. Profetul a spus, atunci când a uitat ceva în rugăciune: *«Când uit, amintiți-mi!»*[33]

Omul care uită este scuzat pentru uitarea lui. Dar cel care își amintește, știe că această faptă anulează postul și nu îl atenționează este neglijent: este fratele său și trebuie să iubească pentru fratele său ceea ce iubește pentru sine.

Așadar, cine vede un om care postește mâncând ori bând din uitare în timpul zilei de Ramadan îi amintește. Cel care postește trebuie să se oprească imediat și nu îi este îngăduit să continue să mănânce ori să bea. Chiar dacă are în gură apă ori mâncare,

32 Trimiterea pentru această relatare a fost dată mai înainte.

33 Relatat de al-Bukhārī, nr. 401, Cartea rugăciunii; și Muslim, nr. 572, Cartea moscheilor.

trebuie să o scuipe și nu îi este îngăduit să o înghită după ce i s-a amintit ori și-a amintit că postește.

Cu acest prilej doresc să arăt că lucrurile care anulează postul nu îl anulează în trei situații:

- Dacă omul a uitat.
- Dacă nu știa.
- Dacă nu a intenționat fapta.

Dacă uită și mănâncă ori bea, postul său este deplin. Profetul a spus:

> *«Cel care uită în timp ce postește și mănâncă ori bea să-și împlinească postul, căci Allah l-a hrănit și i-a dat să bea.*[34]*»*

Dacă mănâncă ori bea crezând că zorile nu au apărut sau că soarele a apus, apoi se arată că lucrurile stăteau altfel, postul lui este valid. Asmā' bint Abī Bakr a spus: *«Am întrerupt postul pe vremea Profetului într-o zi înnorată, apoi soarele a apărut din nou, iar Profetul nu ne-a poruncit să recuperăm.»*[35] Dacă recuperarea ar fi fost obligatorie, le-ar fi poruncit-o. Dacă le-ar fi poruncit-o, aceasta ne-ar fi fost transmisă, căci porunca ar fi devenit parte a legii lui Allah, iar legea lui Allah trebuie să fie păstrată și transmisă până în Ziua Învierii.

La fel, dacă omul nu intenționează să facă ceea ce anulează postul, acesta nu este anulat. De pildă, dacă își clătește gura și apa îi ajunge înăuntru, postul nu este anulat, fiindcă nu a intenționat aceasta.

34 Trimiterea pentru această relatare a fost dată mai înainte.

35 Trimiterea pentru această relatare a fost dată mai înainte.

La fel, dacă are o emisie de spermă în vis în timp ce postește, postul nu este anulat, fiindcă dormea și nu a intenționat fapta. Allah spune:

﴿وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَآ أَخْطَأْتُم بِهِۦ وَلَٰكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ﴾

Nu aveți păcat pentru ceea ce ați făcut din greșeală, ci pentru ceea ce au voit inimile voastre.
Coran, al-Aḥzāb 33:5, fragment

35. Citirea întregului Coran

Citirea întregului Coran în Ramadan este obligatorie pentru cel care postește?

Răspunsul 35: Încheierea citirii întregului Coran în Ramadan nu este o obligație pentru cel care postește. Totuși, în Ramadan omul se cuvine să înmulțească citirea Coranului, după Sunna Trimisului lui Allah. Jibrīl studia Coranul împreună cu el în fiecare Ramadan.

36. Rânduiala rugăciunii tarāwīḥ

Care este hotărârea privind rugăciunea tarāwīḥ și care este Sunna în privința numărului unităților ei?

Răspunsul 36: Tarāwīḥ este o practică recomandată pe care Trimisul lui Allah a legiuit-o pentru comunitatea sa. S-a rugat împreună cu companionii trei nopți, apoi a lăsat aceasta de teamă să nu le fie făcută obligatorie. Musulmanii au rămas astfel în vremea lui Abū Bakr și la începutul califatului lui ʿUmar. Apoi conducătorul credincioșilor ʿUmar i-a adunat în urma lui Tamīm al-Dārī și a lui Ubayy ibn Kaʿb, iar de atunci până astăzi se roagă în comun, laudă lui Allah. Este o practică recomandată în Ramadan.

Numărul unităților ei este unsprezece ori treisprezece: aceasta este Sunna. Dar dacă se adaugă, nu este nicio problemă ori opreliște. De la înaintași s-au transmis felurite numere, mai mari

sau mai mici, fără ca ei să se dezaprobe între ei. Cel care adaugă nu este mustrat, iar cel care se mărginește la numărul transmis face ceea ce este mai bun. Sunna arată că adăugarea este îngăduită. Al-Bukhārī și alții au relatat de la Ibn ʿUmar că un om l-a întrebat pe Profet despre rugăciunea de noapte, iar el a spus: *«Câte două, câte două. Dacă unul dintre voi se teme de apropierea dimineții, să se roage o singură unitate, care face impar numărul celor împlinite.»*[36] Profetul nu a stabilit un număr la care omul să se mărginească. Lucrul important în tarāwīḥ este smerenia și liniștea în înclinare, prosternare și ridicarea din ele. Să nu facă așa cum fac unii, care se grăbesc atât de mult încât îi împiedică pe credincioși să împlinească practicile recomandate, ba chiar uneori și obligațiile. Ei vor să fie primii care termină dintre moschei, pentru a-i atrage pe mulți oameni la ei. Aceasta contrazice rânduiala legiuită. Imamul trebuie să se teamă de Allah în privința celor din urma sa: să nu prelungească rugăciunea peste Sunna, împovărându-i, și nici să o scurteze într-un fel care le strică împlinirea obligațiilor ori a practicilor recomandate. De aceea, învățații au spus că este nerecomandat ca imamul să se grăbească atât încât cel care îl urmează să nu poată face cele recomandate. Cum rămâne atunci cu cel care se grăbește atât încât oamenii nu pot împlini obligațiile? O asemenea grabă îi este oprită imamului.

Îi cerem lui Allah să ne dăruiască nouă și fraților noștri statornicie și ferire de rău.

37. Unirea unităților printr-un singur salut

Care este hotărârea privind unirea întregii rugăciuni tarāwīḥ, ori a unei părți din ea, cu witr, printr-un singur salut final?

Răspunsul 37: Aceasta este o faptă care anulează rugăciunea, căci Profetul a spus: *«Rugăciunea de noapte este câte două, câte două.»* Dacă sunt unite printr-un singur salut, nu mai sunt câte două și se împotrivesc poruncii Trimisului. Profetul a spus:

36 Relatat de al-Bukhārī, nr. 990, și Muslim, nr. 1695.

«Cel care face o faptă ce nu este potrivit rânduielii noastre va avea acea faptă respinsă.[37]*»*

Imamul Aḥmad a precizat: *«Cel care se ridică pentru a treia unitate în rugăciunea de noapte este asemenea celui care se ridică pentru a treia unitate în rugăciunea din zori.»* Adică, dacă stăruie după ce și-a amintit, rugăciunea sa este anulată, la fel ca în rugăciunea din zori. De aceea, dacă se ridică din uitare pentru a treia unitate în tarāwīḥ și apoi își aminteşte, trebuie să se întoarcă, să rostească mărturisirea taşahhud și să facă prosternările pentru uitare după salut. Dacă nu face aceasta, rugăciunea sa este anulată. Mai există aici o chestiune: unii au înțeles din hadithul lui ʿĀ'isha, care a fost întrebată cum se ruga Profetul în Ramadan și a răspuns:

«Nu depășea unsprezece unități nici în Ramadan, nici în afara lui. Se ruga patru, și nu întreba despre frumusețea și lungimea lor; apoi se ruga patru, și nu întreba despre frumusețea și lungimea lor; apoi se ruga trei»,

că primele patru aveau un singur salut, următoarele patru un singur salut și ultimele trei un singur salut. Hadithul poate fi înțeles astfel, dar poate însemna și că se ruga patru cu două saluturi, apoi ședea să se odihnească și să-și recapete puterea și se ruga alte patru la fel. Această a doua înțelegere este mai apropiată: se ruga câte două unități. După primele patru ședea să se odihnească și să-și recapete puterea; la fel, pe următoarele patru le făcea câte două, apoi ședea.

Aceasta este întărită de cuvintele sale: *«Rugăciunea de noapte este câte două, câte două.»*[38] Astfel sunt puse de acord fapta și cuvintele Profetului. Posibilitatea ca cele patru să fi avut un singur salut există, dar este mai slabă, pentru motivul amintit: Profetul a spus că rugăciunea de noapte este câte două, câte două.

Cât despre witr, dacă omul face trei unități, există două feluri: primul este să încheie prin salut după două, apoi să facă a treia; al

37 Relatat de Muslim, nr. 4514.

38 Trimiterea pentru această relatare a fost dată mai înainte.

doilea este să le facă pe toate trei legate, cu o singură ședere pentru tașahhud și un singur salut.

38. Ruga la încheierea Coranului

Ce spuneți despre părerea unora că ruga la încheierea citirii întregului Coran este o inovație introdusă în religie?

Răspunsul 38: Nu cunosc pentru ruga la încheierea citirii Coranului în timpul rugăciunii un temei autentic pe care să ne bizuim din Sunna Trimisului lui Allah ori din practica companionilor. Cel mai mult s-a transmis că Anas ibn Mālik, când voia să încheie citirea Coranului, își aduna familia și făcea o rugă. Dar nu făcea aceasta în rugăciunea rituală.

După cum se știe, în rugăciunea rituală nu este legiuit să fie introdusă o rugă într-un loc pentru care Sunna nu a transmis-o. Profetul a spus: *«Rugați-vă așa cum m-ați văzut pe mine rugându-mă.»*[39]

Cât despre a numi această încheiere din rugăciune o inovație, nu îmi place să o numesc astfel, deoarece învățații Sunnei au păreri diferite asupra ei. Nu se cuvine să folosim o asemenea asprime în privința a ceea ce unii oameni ai Sunnei au socotit recomandat. Totuși, este mai bine ca omul să fie dornic să urmeze Sunna.

Mai există o faptă a unor frați care doresc să aplice Sunna: se roagă în urma unui imam care face rugă la încheierea Coranului, iar când vine ultima unitate pleacă și se despart de oameni, sub pretextul că încheierea este o inovație. Aceasta nu se cuvine, căci produce dezbinarea și îndepărtarea inimilor și contrazice calea urmată de imami. Imamul Aḥmad nu considera recomandată ruga qunūt la rugăciunea din zori, dar spunea totuși: *«Dacă omul se roagă în urma cuiva care face qunūt la rugăciunea din zori, să-l urmeze și să spună amin la ruga lui.»*

Un caz asemănător este al unor frați dornici să urmeze Sunna în numărul unităților de tarāwīḥ: când se roagă în urma unui imam care face mai mult de unsprezece ori treisprezece unități, pleacă după ce el depășește acest număr. Nici aceasta nu se cuvine

39 Relatat de al-Bukhārī, nr. 6008, Cartea bunelor purtări.

și contrazice practica companionilor. Când ʿUthmān ibn ʿAffān a împlinit rugăciunea întreagă la Minā potrivit interpretării sale, companionii l-au dezaprobat, dar se rugau totuși în urma lui și o împlineau întreagă. Se știe că a împlini rugăciunea întreagă atunci când este legiuită scurtarea este o abatere mai mare de la Sunna decât depășirea a treisprezece unități. Cu toate acestea, companionii nu se despărțeau de ʿUthmān și nu lăsau rugăciunea în urma lui. Fără îndoială, ei doreau mai mult decât noi să urmeze Sunna, aveau o judecată mai dreaptă și se țineau mai strâns de cerințele legii islamice.

Îi cerem lui Allah să ne facă pe toți dintre cei care recunosc adevărul și îl urmează și recunosc falsul ca fals și se feresc de el.

39. Stabilirea Nopții Destinului

Unii musulmani obișnuiesc să numească noaptea de douăzeci și șapte a Ramadanului Noaptea Destinului. Are această stabilire un temei și o dovadă?

Răspunsul 39: Da, această stabilire are un temei: noaptea de douăzeci și șapte este cea în care este cel mai mult nădăjduită Noaptea Destinului, după cum s-a transmis în Ṣaḥīḥ Muslim de la Ubayy ibn Kaʿb. Totuși, părerea mai puternică dintre părerile învățaților — care au ajuns la peste patruzeci — este că Noaptea Destinului se află în ultimele zece nopți, mai ales în ultimele șapte dintre ele. Poate fi noaptea de douăzeci și șapte, de douăzeci și cinci, de douăzeci și trei, de douăzeci și nouă, de douăzeci și opt, de douăzeci și șase ori de douăzeci și patru.

De aceea, omul se cuvine să se străduiască în toate nopțile, pentru a nu fi lipsit de meritul și răsplata ei. Allah Preaînaltul spune:

﴿إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ فِى لَيْلَةٍ مُّبَٰرَكَةٍ ۚ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ﴾

Noi l-am coborât într-o noapte binecuvântată. Noi suntem cei care avertizează.

Coran, al-Dukhān 44:3

Și spune:

﴿إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ فِى لَيْلَةِ ٱلْقَدْرِ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ تَنَزَّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ سَلَٰمٌ هِىَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ ٱلْفَجْرِ﴾

Noi l-am coborât în Noaptea Destinului. De unde să știi tu ce este Noaptea Destinului? Noaptea Destinului este mai bună decât o mie de luni. Îngerii și Duhul coboară în ea, cu îngăduința Domnului lor, pentru orice poruncă. Ea este pace până la ivirea zorilor.

Coran, al-Qadr 97:1–5

40. Postul femeii care alăptează

Dacă postul îi este greu femeii care alăptează, îi este îngăduit să-l întrerupă?

Răspunsul 40: Da, îi este îngăduit să întrerupă postul dacă îi este greu ori dacă se teme pentru copil din cauza scăderii laptelui. În această situație poate întrerupe postul și recuperează numărul zilelor pe care nu le-a postit.

41. Folosirea inhalatorului

În unele farmacii există un inhalator folosit de unii bolnavi de astm. Îi este îngăduit celui care postește să-l folosească în timpul zilei de Ramadan?

Răspunsul 41: Folosirea inhalatorului îi este îngăduită celui care postește, fie în Ramadan, fie în afara lui. Acesta nu ajunge în stomac, ci în căile respiratorii, care se deschid prin proprietatea lui, iar omul respiră apoi normal. Nu are înțelesul mâncării și băuturii și nu este mâncare ori băutură care ajunge în stomac.

Este cunoscut că regula de bază este validitatea postului, până când există o dovadă care îi arată anularea, din Coran, Sunna, consens ori analogie corectă.

42. Pasta de dinți

Care este hotărârea privind folosirea pastei de dinți de către cel care postește în timpul zilei de Ramadan?

Răspunsul 42: Folosirea pastei de dinți în Ramadan ori în afara lui nu este o problemă dacă nu ajunge în stomac. Totuși, este mai bine să nu fie folosită, căci are o putere mare de pătrundere și poate ajunge în stomac fără ca omul să simtă. De aceea, Profetul i-a spus lui Laqīṭ ibn Ṣabira: *«Trage apa adânc în nas, în afară de cazul în care postești.»*[40] Este deci mai bine ca cel care postește să nu folosească pasta de dinți. Chestiunea îngăduie înlesnire: dacă amână folosirea până după întreruperea postului, s-a ferit de ceea ce se teme că i-ar putea anula postul.

43. Clătirea gurii la abluțiune

Este corect că cel care postește nu mai trebuie să-și clătească gura la abluțiune în timpul zilei de Ramadan?

Răspunsul 43: Nu este corect. Clătirea gurii este una dintre obligațiile abluțiunii, atât în timpul zilei de Ramadan, cât și în alte vremuri, pentru cel care postește și pentru cel care nu postește, potrivit sensului general al cuvintelor lui Allah:

﴿فَٱغۡسِلُواْ وُجُوهَكُمۡ﴾

Spălați-vă fețele!
Coran, al-Mā'ida 5:6, fragment

Dar cel care postește nu trebuie să exagereze cu clătirea gurii ori cu tragerea apei în nas, potrivit hadithului lui Laqīṭ ibn Ṣabira, în care Profetul i-a spus:

«Împlinește abluțiunea temeinic, trece apa printre degete și trage apa adânc în nas, în afară de cazul în care postești.»

44. Injecțiile

Injecțiile în venă anulează postul?

40 Relatat de al-Tirmidhī, nr. 788, Cartea postului; și al-Nasā'ī, nr. 87, Cartea purificării. Al-Albānī l-a socotit autentic.

Răspunsul 44: Injecțiile în venă ori în alt loc nu anulează postul, în afară de cazul în care țin locul hranei, astfel încât omul se poate lipsi prin ele de mâncare și băutură. Celelalte nu anulează deloc postul, fie că sunt administrate în venă, fie în alt loc. Aceste injecții nu sunt mâncare ori băutură și nici nu au înțelesul lor; prin urmare, nu li se aplică hotărârea mâncării și băuturii.

45. Analizele și donarea de sânge

Recoltarea de sânge pentru analiză ori donare în timpul zilei de Ramadan anulează postul?

Răspunsul 45: Dacă se recoltează puțin sânge, fără să slăbească trupul, postul nu este anulat, fie că recoltarea este pentru analiză, pentru diagnosticarea bolii ori pentru a dona unei persoane care are nevoie.

Dacă însă se recoltează o cantitate mare de sânge, care slăbește trupul, postul este anulat, prin analogie cu ventuzele, despre care Sunna a stabilit că anulează postul.

Prin urmare, omului nu îi este îngăduit să doneze o asemenea cantitate de sânge în timpul unui post obligatoriu, precum cel din Ramadan, în afară de o necesitate stringentă. În acea situație donează pentru a înlătura necesitatea, postul său este întrerupt, poate mânca și bea în restul zilei și recuperează o altă zi în locul ei.

46. Siwākul după amiază

Care este hotărârea privind folosirea siwākului, bețișorul pentru curățirea dinților, de către cel care postește după amiază?

Răspunsul 46: Folosirea siwākului de către cel care postește, înainte ori după amiază, este Sunna, la fel ca pentru ceilalți. Hadithurile despre folosirea lui sunt generale și nu îl exceptează pe cel care postește nici înainte, nici după amiază.

Profetul a spus: *«Siwākul curăță gura și Îl mulțumește pe Domnul.»*[41] Și a spus: *«Dacă nu mi-aș fi împovărat comunitatea, le-aș fi poruncit să folosească siwākul la fiecare rugăciune.»*[42]

47. Plecarea imamului la Mecca

Ce îndrumare le dați unor imami care își părăsesc moscheile în Ramadan și merg la Mecca pentru ʿumra și pentru rugăciunea în Sanctuar în această lună?

Răspunsul 47: Îi îndrumăm să știe că rămânerea în moscheile lor, pentru adunarea oamenilor acolo și îndeplinirea datoriei pe care și-au asumat-o față de autoritățile lor, este mai bună decât să meargă la Mecca pentru a sta și a se ruga acolo. În privința mersului la Mecca în Ramadan, Profetul nu a pomenit decât ʿumra și a spus: *«O ʿumra în Ramadan este asemenea unui pelerinaj ḥajj.»*[43] Nu a pomenit șederea acolo. Fără îndoială, șederea la Mecca este mai bună decât șederea în altă parte, dar aceasta pentru altcineva decât omul legat de o îndatorire față de autoritățile sale, pe care trebuie să o împlinească. Sfatul meu este ca, dacă doresc să facă ʿumra, să meargă și să se întoarcă fără întârziere, pentru a-și împlini datoria față de frații și conducătorii lor.

41 Relatat de Aḥmad, 6/47, 62 și 124; și al-Nasāʾī, nr. 5, Cartea purificării. Al-Albānī l-a socotit autentic.

42 Relatat de al-Bukhārī, nr. 887, și Muslim, nr. 510.

43 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1863, Cartea despăgubirii pentru vânat.

48. ʿUmra în Ramadan

Unii oameni cred că ʿumra în Ramadan este o obligație pentru fiecare musulman, pe care trebuie s-o împlinească măcar o dată în viață. Este corect?

Răspunsul 48: Nu este corect. ʿUmra este obligatorie o singură dată în viață și nu este obligatorie mai mult de atât. Împlinirea ei în Ramadan este recomandată, fiindcă Profetul a spus: *«O ʿumra în Ramadan este asemenea unui pelerinaj ḥajj.»*[43]

Îi cerem lui Allah Preaînaltul să ne dăruiască nouă și fraților noștri musulmani izbândă în ceea ce iubește și Îl mulțumește. El este Darnic și Generos. Toată lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor. Binecuvântările și pacea să fie asupra Profetului nostru Muḥammad, a familiei și a tuturor companionilor săi.

Thamāniya wa-arbaʿūna suʾālan fī al-ṣiyām

48 de întrebări despre post

Răspunsuri ale șeicului Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn despre post, începutul Ramadanului, rugăciunile de noapte, Noaptea Destinului și ʿumra. Sunt păstrate prefața culegătorului și îndrumările introductive despre Ramadan.

Autor: Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro